

ที่ อส ๐๐๐๓(คก ๒)/ ว ๑๙๕

สำนักงานอัยการสูงสุด
อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๖

เรื่อง อนุบัญญัติที่ออกตามความกฎหมายองค์กรอัยการ

เรียน รองอัยการสูงสุด ผู้ตรวจการอัยการ คณะที่ปรึกษาอัยการสูงสุด อธิบดีอัยการ อธิบดีอัยการภาค
อัยการพิเศษฝ่าย เลขานุการอัยการสูงสุด อัยการจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการและโครงการ
ในพระดำริ พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ผู้อำนวยการสำนักงาน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาชั้นศาลสูงของพนักงานอัยการ พ.ศ.
๒๕๕๖ ประกาศใช้บังคับ ณ วันที่ ๑๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

ด้วยสำนักงานอัยการสูงสุดได้ดำเนินการยกร่างอนุบัญญัติที่ออกตามความกฎหมาย
องค์กรอัยการ ซึ่งมีผลใช้บังคับแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายถาวร พานิชพันธ์)

รองอัยการสูงสุด ปฏิบัติราชการแทน
อัยการสูงสุด

สำนักงานคณะกรรมการอัยการ

สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคณะกรรมการ ๒

โทร. ๐- ๒๑๔๓- ๙๔๕๙ โทรสาร ๐- ๒๑๔๓ -๙๔๕๙

<http://www.cmiss@ago.go.th>

E-mail : cmiss@ago.go.th

ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุด
ว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาชั้นศาลสูงของพนักงานอัยการ
พ.ศ. ๒๕๕๖

โดยที่สำนักงานอัยการสูงสุดและพนักงานอัยการมีอำนาจและหน้าที่ดำเนินคดีอาญาในชั้นอุทธรณ์และฎีกา จึงเป็นการสมควรให้มีระเบียบว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาชั้นศาลสูงของพนักงานอัยการเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ และวางหลักการปฏิบัติราชการในการดำเนินคดีอาญาของพนักงานอัยการในชั้นอุทธรณ์และฎีกาให้เหมาะสมกับบทบาทและภารกิจของสำนักงานอัยการสูงสุดในการอำนวยความสะดวกธรรมชาติโดยให้อัยการศาลสูงมีอำนาจในการตรวจสอบการปฏิบัติงาน การดำเนินคดีของพนักงานอัยการประจำศาลชั้นต้น ตลอดจนสามารถทูลเกล้าฯ และตุลาการใช้ดุลพินิจของศาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ อัยการสูงสุดจึงวางระเบียบ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาชั้นศาลสูงของพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๖”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“อธิบดีอัยการ” หมายความว่า อธิบดีอัยการ สำนักงานคดีศาลสูง หรืออธิบดีอัยการ สำนักงานคดีศาลสูงภาค

“รองอธิบดีอัยการ” หมายความว่า รองอธิบดีอัยการ สำนักงานคดีศาลสูง หรือรองอธิบดีอัยการ สำนักงานคดีศาลสูงภาค

“อัยการศาลสูง” หมายความว่า พนักงานอัยการผู้ที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินคดีอาญาชั้นศาลสูงภายในเขตท้องที่ที่รับผิดชอบ

“หัวหน้าพนักงานอัยการ” หมายความว่า อัยการพิเศษฝ่ายที่รับผิดชอบการดำเนินคดีอาญาประจำศาลชั้นต้น หรืออัยการจังหวัดที่รับผิดชอบในการดำเนินคดี

ข้อ ๔ การใดที่ไม่ได้กำหนดไว้ในระเบียบนี้ให้นำระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาของพนักงานอัยการมาใช้โดยอนุโลม

ข้อ ๕ ให้อัยการสูงสุดมีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ข้อ ๖ ให้อัยการสูงสุดรักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจออกประกาศ คำสั่ง หลักเกณฑ์ และวิธีการเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามระเบียบนี้

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่งอื่นใด ซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

บททั่วไป

ข้อ ๗ การดำเนินคดีอาญาชั้นศาลสูง ได้แก่ การดำเนินคดีอาญาตามอำนาจและหน้าที่ในทางอรรถคดีชั้นอุทธรณ์ และชั้นฎีกาของพนักงานอัยการ

ข้อ ๘ ระเบียบนี้ไม่ใช่บังคับแก่คดีอาญาที่อยู่ในอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัว คดีอาญาที่อยู่ในอำนาจของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง คดีอาญาซึ่งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติส่งให้อัยการสูงสุดพิจารณา คดีอาญาซึ่งพนักงานอัยการรับแก้ต่าง คดีที่ศาลสั่งปรับนายประกันจำเลยหรือประกันรับสิ่งของไปดูแลรักษาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา คดีความผิดซึ่งมีโทษตามกฎหมายไทยที่ได้กระทำนอกราชอาณาจักรไทย หรือคดีที่อัยการสูงสุดกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ข้อ ๙ ในการดำเนินคดีอาญาชั้นศาลสูง หากพบข้อขัดข้องหรือช่องว่างของกฎหมาย ให้อธิบดีอัยการรีบรายงานพร้อมความเห็นและข้อเสนอแนะในการแก้ไขไปยังสำนักงานอัยการสูงสุด ทั้งนี้ ไม่ว่าคดีจะเสร็จเด็ดขาดแล้วหรือไม่ก็ตาม

หมวด ๑

อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการดำเนินคดี

ข้อ ๑๐ ให้สำนักงานคดีศาลสูงมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินคดีอาญาชั้นศาลสูงในเขตท้องที่กรุงเทพมหานคร

(๒) ดำเนินคดีชั้นอุทธรณ์เกี่ยวกับคดีอาญาทั้งปวง ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศที่เกิดขึ้นในเขตท้องที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดนครปฐม จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดปทุมธานี

(๓) ดำเนินคดีอาญาชั้นอุทธรณ์เกี่ยวกับการล้มละลายที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลล้มละลายกลางที่เกิดขึ้นในเขตกรุงเทพมหานคร

(๔) ดำเนินคดีอาญาชั้นศาลสูงตามที่ได้รับมอบหมายจากอัยการสูงสุด

ข้อ ๑๑ ให้สำนักงานคดีศาลสูงภาคมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินคดีอาญาชั้นศาลสูงในเขตท้องที่สำนักงานอัยการภาค

(๒) ดำเนินคดีชั้นอุทธรณ์เกี่ยวกับคดีอาญาทั้งปวง ซึ่งอยู่นอกเหนืออำนาจหน้าที่ของสำนักงานคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศตามข้อ ๑๐ (๒)

(๓) ดำเนินคดีอาญาชั้นอุทธรณ์เกี่ยวกับการล้มละลายที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลล้มละลายกลางที่เกิดขึ้นนอกเขตกรุงเทพมหานคร

(๔) ดำเนินคดีอาญาชั้นศาลสูงในเขตท้องที่สำนักงานคดีศาลสูงภาคตามที่ได้รับมอบหมายจากอัยการสูงสุด

ข้อ ๑๒ อธิบดีอัยการมีอำนาจหน้าที่เสนอแนะนโยบายเกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญาชั้นศาลสูงของพนักงานอัยการต่ออัยการสูงสุด และมีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบายทั่วไปในการดำเนินคดีอาญาชั้นศาลสูง ตรวจสอบ กำกับดูแล และอำนวยความสะดวกในงานคดีอาญาชั้นอุทธรณ์และฎีกาภายในเขตท้องที่ที่รับผิดชอบ และเมื่อเห็นสมควรจะเรียกสำนวนคดีใดมาตรวจพิจารณาหรือดำเนินคดีเอง หรือจะมอบหมายให้อัยการศาลสูงคนใดดำเนินคดีก็ได้

การกำหนดนโยบายการดำเนินคดีตามวรรคหนึ่ง ให้เสนออัยการสูงสุดเพื่อขอความเห็นชอบก่อนบังคับใช้

รองอธิบดีอัยการ สำนักงานคดีศาลสูง และรองอธิบดีอัยการ สำนักงานคดีศาลสูงภาค มีอำนาจหน้าที่รองจากอธิบดีอัยการ ในการอำนวยความสะดวกและประสานการปฏิบัติราชการ ควบคุม ตรวจสอบ ประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติราชการในคดีอาญาชั้นอุทธรณ์และฎีกาภายในเขตท้องที่ที่รับผิดชอบ ให้เป็นไปตามนโยบาย ระเบียบ และคำสั่งของสำนักงานอัยการสูงสุด และอธิบดีอัยการ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๑๓ อัยการพิเศษฝ่ายคดีศาลสูง และอัยการพิเศษฝ่ายคดีศาลสูงภาคมีอำนาจหน้าที่อำนวยความสะดวก ให้คำปรึกษา ตรวจสอบและกำกับดูแลการปฏิบัติงาน และการดำเนินคดีอาญาชั้นศาลสูงภายในเขตท้องที่ที่รับผิดชอบ และเมื่อเห็นสมควรจะเรียกสำนวนคดีใดมาตรวจพิจารณาหรือดำเนินคดีเอง หรือจะมอบหมายให้อัยการศาลสูงคนใดดำเนินคดีก็ได้ แต่ต้องรายงานให้อธิบดีอัยการทราบโดยเร็ว

ข้อ ๑๔ ในกรุงเทพมหานคร อัยการศาลสูงผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินคดีใด ให้มีอำนาจดำเนินคดีนั้น เว้นแต่จะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

ในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร อัยการศาลสูงผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำเนินคดีอาญาชั้นศาลสูง ในจังหวัดใด ให้มีอำนาจดำเนินคดีอาญาชั้นศาลสูงในจังหวัดนั้น ในกรณีที่มีอัยการศาลสูงผู้ที่ได้รับแต่งตั้งหลายคน ให้อัยการศาลสูงแต่ละคนมีอำนาจดำเนินคดีตามที่อธิบดีอัยการ สำนักงานคดีศาลสูงภาค มอบหมาย

ข้อ ๑๕ ให้อัยการศาลสูงเป็นผู้พิจารณาสั่งยุติการดำเนินคดี ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้จำหน่ายคดี โดยอ้างเหตุสิทธินำคดีอาญามาฟ้องได้ระงับเพราะเหตุ ดังนี้

- (๑) จำเลยถึงแก่ความตาย
- (๒) ในคดีความผิดต่อส่วนตัว เมื่อได้ถอนคำร้องทุกข์ ถอนฟ้อง หรือยอมความกันโดยถูกต้องตามกฎหมาย
- (๓) ในคดีที่มีโทษปรับสถานเดียว ถ้าผู้ที่ต้องหาว่ากระทำความผิดนำค่าปรับในอัตราอย่างสูง สำหรับความผิดนั้นมาชำระก่อนที่ศาลเริ่มต้นสืบพยาน

(๔) เมื่อมีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดซึ่งได้ฟ้อง

ทั้งนี้ โดยไม่ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๑๔๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือกฎหมายเกี่ยวกับวิธีพิจารณาความอาญาอื่น แต่ถ้าเห็นว่ามิใช่กรณีตามเหตุดังกล่าว ให้พิจารณาสั่งอุทธรณ์หรือฎีกาต่อไป

ข้อ ๑๖ ถ้าความปรากฏแก่อัยการศาลสูงหรือแก่ศาลว่า สิทธิฟ้องคดีอาญาได้ระงับตามข้อ ๑๕ ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาล ให้อัยการศาลสูงเป็นผู้จัดทำและลงนามในคำแถลงข้อเท็จจริง แล้วส่งให้พนักงานอัยการประจำศาลชั้นต้นยื่นต่อศาล หรือเมื่อศาลได้สอบถามพนักงานอัยการ ให้พนักงานอัยการประจำศาลชั้นต้นเป็นผู้แถลงข้อเท็จจริงให้ศาลทราบ

ข้อ ๑๗ กรณีดังต่อไปนี้ หากอัยการศาลสูงมีความเห็นควรไม่อุทธรณ์ หรือไม่ฎีกา ให้ทำความเห็นเสนอสำนวนตามลำดับชั้นไปยังอธิบดีอัยการ เพื่อพิจารณาสั่ง

- (๑) คดีที่อัยการสูงสุดชี้ขาดให้ฟ้องหรือให้อุทธรณ์
- (๒) คดีที่สำคัญตามระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาของพนักงานอัยการ
- (๓) คดีอื่นที่อัยการสูงสุดกำหนด

เมื่ออธิบดีอัยการ พิจารณาและมีคำสั่งประการใดให้ปฏิบัติตามนั้น เว้นแต่กรณีตาม (๒) หากอัยการสูงสุดชี้ขาดให้ฟ้องในปัญหาข้อกฎหมาย หรือให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อกฎหมาย ก่อนมีคำสั่งไม่อุทธรณ์ หรือไม่ฎีกา ในปัญหาข้อกฎหมาย ให้นำข้อ ๓๓ มาใช้บังคับ

ข้อ ๑๘ คดีที่ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษ แต่ศาลอุทธรณ์พิพากษากลับให้ยกฟ้องหรือพิพากษาแก้ให้ยกฟ้องจำเลยบางคนหรือบางข้อหา ให้อัยการศาลสูงทำความเห็นเสนอสำนวนตามลำดับชั้นไปยังอธิบดีอัยการ เพื่อพิจารณาสั่ง เว้นแต่กรณีอัยการสูงสุดชี้ขาดให้ฟ้องหรือให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อกฎหมาย ก่อนมีคำสั่งไม่ฎีกา ในปัญหาข้อกฎหมาย ให้นำข้อ ๓๓ มาใช้บังคับ

ข้อ ๑๙ เมื่ออัยการศาลสูงได้ยื่นอุทธรณ์หรือฎีกาแล้ว ต่อมาเห็นว่าควรถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกา ให้ทำความเห็นตามแบบ อ.ก. ๑๔ เสนอตามลำดับชั้นถึงอธิบดีอัยการเพื่อพิจารณาสั่ง เมื่ออธิบดีอัยการพิจารณาแล้วมีคำสั่งให้ถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกา ก่อนยื่นคำร้องขอถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกา ให้อัยการศาลสูงดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๕ หรือกฎหมายเกี่ยวกับวิธีพิจารณาความอาญาอื่น ให้เสร็จสิ้นเสียก่อน และเมื่อถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกาแล้ว ให้รายงานสำนักงานอัยการสูงสุดทราบ

การดำเนินคดีชั้นอุทธรณ์หรือชั้นฎีกา หากอัยการศาลสูงเห็นว่าควรถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกา โดยเหตุที่การดำเนินคดีจะไม่เป็นประโยชน์แก่สาธารณชน หรือจะมีผลกระทบต่อความปลอดภัยหรือความมั่นคงของชาติ หรือต่อผลประโยชน์อันสำคัญของประเทศ ให้อัยการศาลสูงปฏิบัติตามระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการสั่งคดีอาญาที่จะไม่เป็นประโยชน์แก่สาธารณชน หรือจะมีผลกระทบต่อความปลอดภัยหรือความมั่นคงของชาติ หรือต่อผลประโยชน์อันสำคัญของประเทศโดยอนุโลม

ข้อ ๒๐ ในกรุงเทพมหานคร หากอัยการศาลสูงคนใดไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้อัยการพิเศษฝ่ายคดีศาลสูงมอบหมายให้อัยการศาลสูงอื่นปฏิบัติหน้าที่แทน

ในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร สำนักงานอัยการใดไม่มีอัยการศาลสูงปฏิบัติหน้าที่ หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้อัยการจังหวัดแต่ละสำนักงานนั้นปฏิบัติหน้าที่แทน เว้นแต่จังหวัดใดมีอัยการศาลสูงปฏิบัติหน้าที่ร่วมกันหลายคน ให้อัยการศาลสูงที่มีอยู่ปฏิบัติหน้าที่แทน

หมวด ๒
วิธีปฏิบัติในชั้นอุทธรณ์และฎีกา

ข้อ ๒๑ เมื่อศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งแล้ว ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนเสนอสำนวนพร้อมด้วยรายงานการคดีตามแบบ อ.ก. ๑๓ และความเห็นชั้นศาลพิพากษาตามแบบ อ.ก. ๑๔ ต่อหัวหน้าพนักงานอัยการ ให้หัวหน้าพนักงานอัยการทำความเข้าใจ และส่งสำนวนไปยังอัยการศาลสูงภายในเจ็ดวันนับแต่วันฟังคำพิพากษาหรือคำสั่ง

กรณีที่ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องทุกข้อหาหรือบางข้อหา หรือลงโทษไม่เต็มตามฟ้อง หรือมีคำสั่งยกคำร้องทั้งหมดหรือบางส่วน ให้ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง พร้อมส่งสำเนาคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลชั้นต้น คำเบิกความพยานโจทก์ จำเลย และเอกสารหลักฐานที่โจทก์จำเลยอ้างส่งศาลในคดีไปยังอัยการศาลสูงภายในสิบห้าวันนับแต่วันฟังคำพิพากษาหรือคำสั่ง เว้นแต่อัยการศาลสูงเห็นว่าไม่จำเป็นต้องใช้เอกสารนั้น

หากมีเหตุขัดข้องไม่อาจดำเนินการได้ตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้แจ้งเหตุขัดข้องเป็นหนังสือให้อัยการศาลสูงทราบภายในเวลาดังกล่าว

การทำความเข้าใจดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้ระบุข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เห็นด้วยหรือโต้แย้งคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้น โดยมีรายละเอียดในข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายพอสมควร

คดีที่จำเลยอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่ง หรือยื่นคำแก้อุทธรณ์ ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนจัดทำรายงานการคดีตามแบบ อ.ก. ๑๓ โดยละเอียดว่าได้รับสำเนาอุทธรณ์หรือสำเนาคำแก้อุทธรณ์จากศาลเมื่อใดโดยไม่ต้องมีความเห็นแล้วเสนอหัวหน้าพนักงานอัยการ และให้หัวหน้าพนักงานอัยการจัดส่งสำเนาอุทธรณ์ หรือสำเนาคำแก้อุทธรณ์ และรายงานการคดีดังกล่าวไปยังอัยการศาลสูงภายในห้าวันนับแต่วันรับสำเนา ในกรณีที่สำนวนอยู่ที่พนักงานอัยการประจำศาลชั้นต้นให้เสนอพร้อมด้วยสำนวน หากสำนวนไม่อยู่ที่พนักงานอัยการประจำศาลชั้นต้นให้บันทึกชี้แจงเหตุที่ไม่ได้มีสำนวนไปประกอบด้วย และเมื่อได้รับสำนวนมาเมื่อใดให้เสนอไปยังอัยการศาลสูงต่อไป

ข้อ ๒๒ เมื่อศาลอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลอุทธรณ์แล้ว ให้หัวหน้าพนักงานอัยการส่งสำเนาคำพิพากษาหรือคำสั่งพร้อมด้วยรายงานการคดีตามแบบ อ.ก. ๑๓ และบันทึกคำพิพากษาย่อยตามแบบ อ.ก. ๑๔ โดยไม่ต้องมีความเห็นไปยังอัยการศาลสูงภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ศาลอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่ง

กรณีที่ศาลอุทธรณ์พิพากษากลับหรือแก้ไขยกฟ้องทุกข้อหาหรือบางข้อหา หรือลงโทษไม่เต็มตามฟ้อง หรือมีคำสั่งยกคำร้องทั้งหมดหรือบางส่วน ให้ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง พร้อมส่งสำเนาคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลชั้นต้น คำเบิกความพยานโจทก์ จำเลย และเอกสารหลักฐานที่โจทก์ จำเลยอ้างส่งศาลในคดีไปยังอัยการศาลสูงภายในสิบห้าวันนับแต่วันฟังคำพิพากษาหรือคำสั่ง เว้นแต่อัยการศาลสูงเห็นว่าไม่จำเป็นต้องใช้เอกสารนั้น

หากมีเหตุขัดข้องไม่อาจดำเนินการได้ตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้แจ้งเหตุขัดข้องเป็นหนังสือให้อัยการศาลสูงทราบภายในเวลาดังกล่าว

ให้นำความในข้อ ๒๑ วรรคห้า มาใช้บังคับแก่การดำเนินคดีชั้นฎีกาโดยอนุโลม

ข้อ ๒๓ ภายใต้บังคับข้อ ๑๔ ข้อ ๑๗ และข้อ ๑๘ ให้อัยการศาลสูงเป็นผู้ออกคำสั่งชั้นอุทธรณ์และฎีกา กรณีออกคำสั่งอุทธรณ์หรือแก้อุทธรณ์ คำสั่งฎีกาหรือแก้ฎีกา ให้อัยการศาลสูงเป็นผู้ออกคำสั่ง ในกรณีดังต่อไปนี้ ให้อัยการศาลสูงทำความเห็นเสนอสำนวนต่ออัยการพิเศษฝ่ายคดีศาลสูง หรือ อัยการพิเศษฝ่ายคดีศาลสูงภาคเพื่อออกคำสั่งโดยเร็วภายในกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์ หรือฎีกา

(๑) กรณีมีความเห็นไม่อุทธรณ์แย้งความเห็นของหัวหน้าพนักงานอัยการประจำศาลชั้นต้น

(๒) กรณีมีความเห็นไม่อุทธรณ์ ไม่ฎีกา ในคดีที่ไม่มีการสืบพยาน และศาลพิพากษายกฟ้องทุกข้อหา หรือบางข้อหา

(๓) กรณีมีความเห็นไม่อุทธรณ์ ไม่ฎีกา ในคดีที่มีการสืบพยานและคดีนั้นมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูง เกินกว่าสิบปีหรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทขึ้นไป หากศาลพิพากษายกฟ้องทุกข้อหาหรือบางข้อหาหรือ ลงโทษไม่เต็มตามฟ้อง

(๔) กรณีมีความเห็นไม่ฎีกา ในคดีที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งไม่รับของกลางตามคำขอท้ายฟ้อง หรือศาลมีคำสั่งให้ยกคำร้องทั้งหมดหรือบางส่วนในคดีใดส่วนขอริบทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

(๕) กรณีมีความเห็นไม่ฎีกา ในคดีใดส่วนขอคืนของกลาง และศาลมีคำสั่งให้คืนของกลางตามที่มีผู้ร้องขอ

(๖) กรณีมีความเห็นไม่อุทธรณ์ ไม่ฎีกา หากศาลมีคำพิพากษาให้รอกการลงโทษ หรือรอกการกำหนดโทษ ในคดีที่สำนักงานอัยการสูงสุดกำหนด

ข้อ ๒๔ การขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์หรือแก้อุทธรณ์ หรือระยะเวลาฎีกาหรือแก้ฎีกา ให้อัยการศาลสูง เป็นผู้ทำคำร้องโดยระบุเหตุผลแห่งความจำเป็นที่ขอขยายระยะเวลาและลงนามเป็นผู้ยื่นคำร้อง เว้นแต่ ๑) กรณีมีเหตุขัดข้องที่อัยการศาลสูงไม่อาจดำเนินการเองได้ทันภายในกำหนดระยะเวลา ให้อัยการศาลสูง เป็นผู้จัดทำร่างคำร้องโดยระบุเหตุผลความจำเป็นที่ขอขยายระยะเวลาและส่งให้อัยการประจำศาลชั้นต้น จัดทำและลงนามในคำร้องยื่นต่อศาล หรือ ๒) กรณีสำนวนอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานอัยการ ประจำศาลชั้นต้น ให้พนักงานอัยการประจำศาลชั้นต้นจัดทำคำร้องยื่นต่อศาล

การยื่นคำร้อง การติดตามผลการดำเนินการ และการฟังคำสั่งศาลตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นหน้าที่ของ สำนักงานอัยการประจำศาลชั้นต้น เมื่อดำเนินการแล้วให้รายงานผลดำเนินการและคำสั่งศาลตามแบบ รายงานการคดี อ.ก.๑๓ ให้อัยการศาลสูงทราบโดยเร็ว

ให้นำความในสองวรรคก่อนมาใช้บังคับกับการยื่นคำร้อง คำขอ หรือคำแถลงอื่น ๆ ในชั้นอุทธรณ์ หรือฎีกาด้วยโดยอนุโลม

หมวด ๓

การดำเนินคดีและปฏิบัติต่อสำนวน

ข้อ ๒๕ การฟัง การรับทราบ และการคัดคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ หรือ ศาลฎีกา ตลอดจนการคัดถ้อยคำสำนวนของศาล ให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานอัยการประจำศาลชั้นต้น

ข้อ ๒๖ ในกรณีที่ออกคำสั่งอุทธรณ์ หรือออกคำสั่งฎีกา หรือให้แก้อุทธรณ์ หรือให้แก้ฎีกา ให้อัยการศาลสูงรับผิดชอบในการทำคำฟ้องอุทธรณ์ คำฟ้องฎีกา คำแก้อุทธรณ์ หรือคำแก้ฎีกา แล้วลงนามเป็นผู้เรียงและเป็นโจทก์

การใช้ชื่อโจทก์ในคำฟ้องอุทธรณ์ คำฟ้องฎีกา คำแก้อุทธรณ์ หรือคำแก้ฎีกา และการใช้ชื่อในคำคู่ความดังกล่าวข้างต้น ให้ใช้ชื่อพนักงานอัยการที่เป็นโจทก์มาแต่ต้น ส่วนผู้เรียงให้ระบุตำแหน่งและสำนักงานที่อัยการศาลสูงเจ้าของสำนวนสังกัดอยู่ เว้นแต่กรณีที่อัยการจังหวัดเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่อัยการศาลสูง ให้ระบุตำแหน่งและสำนักงานที่พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนสังกัดอยู่

การยื่นอุทธรณ์หรือฎีกา หรือยื่นคำแก้อุทธรณ์หรือคำแก้ฎีกา ให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานอัยการประจำศาลชั้นต้น เว้นแต่ในกรุงเทพมหานครให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานคดีศาลสูง

ข้อ ๒๗ ในกรณีที่ออกคำสั่งไม่อุทธรณ์หรือไม่ฎีกา ถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกา ให้อัยการศาลสูงดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๕ หรือกฎหมายเกี่ยวกับวิธีพิจารณาความอาญาอื่น ทั้งนี้ ให้ดำเนินการก่อนครบกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์หรือฎีกา และให้มีเวลาเหลือพอที่จะอุทธรณ์หรือฎีกาได้ทันในกรณีที่มีการชี้ขาดให้อุทธรณ์หรือฎีกา

ข้อ ๒๘ การส่งสำนวนพร้อมคำสั่งไม่อุทธรณ์ ไม่ฎีกา ถอนอุทธรณ์ หรือถอนฎีกา ไปยังผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อพิจารณา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๕ หรือไปยังผู้มีอำนาจตามกฎหมายเกี่ยวกับวิธีพิจารณาความอาญาอื่น ให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานอัยการประจำศาลชั้นต้น

ในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดมีความเห็นแย้ง ให้อัยการศาลสูงทำหนังสือในนามผู้ว่าราชการจังหวัด เสนอสำนวนต่ออัยการสูงสุดเพื่อพิจารณาชี้ขาด

กรณีที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้มีอำนาจตามกฎหมายเกี่ยวกับวิธีพิจารณาความอาญาอื่น เห็นชอบด้วยกับคำสั่งไม่อุทธรณ์หรือไม่ฎีกา หรืออัยการสูงสุดชี้ขาดไม่อุทธรณ์หรือไม่ฎีกา ให้สำนักงานอัยการประจำศาลชั้นต้นดำเนินการและเก็บรักษาสำนวนไว้ตามระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาของพนักงานอัยการโดยอนุโลม เว้นแต่คดีนั้นยังอยู่ระหว่างการดำเนินคดีชั้นอุทธรณ์หรือฎีกาให้นำความในข้อ ๓๒ มาใช้บังคับ

ข้อ ๒๙ การดำเนินการตามข้อ ๒๗ และข้อ ๒๘ ให้ถือว่าสำนวนอยู่ในความรับผิดชอบของอัยการศาลสูง และให้อัยการศาลสูงมีหน้าที่ติดตาม กำกับ ดูแล เจ้าหน้าที่ธุรการผู้มีหน้าที่เสนอสำนวนต่อผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้มีอำนาจตามกฎหมายเกี่ยวกับวิธีพิจารณาความอาญาอื่น แล้วแต่กรณี ติดตามสำนวนเพื่อให้มีเวลาเหลือพอที่จะดำเนินการตามข้อ ๒๗

ข้อ ๓๐ เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม อัยการศาลสูงอาจพิจารณาอุทธรณ์หรือฎีกาในกรณีที่ศาลพิพากษาหรือสั่งเกินคำขอ หรือที่มีได้กล่าวในฟ้อง หรือศาลพิพากษาลงโทษจำเลยเกินกำหนดโทษตามกฎหมาย หรือพิพากษาหรือมีคำสั่งไม่ชอบด้วยประการใดได้ตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๓๑ การรายงานผลการปฏิบัติงาน ให้อัยการศาลสูงรายงานผลการปฏิบัติงานโดยใช้แบบรายงานตามแบบบัญชีแสดงการที่ทำงานของพนักงานอัยการชั้นพิจารณาอุทธรณ์หรือฎีกาตามแบบ อ.ก. ๕๐ ก. พร้อมจัดทำบัญชีแสดงรายละเอียดคดีที่มีคำสั่งไม่อุทธรณ์ ไม่ฎีกา ตามข้อ ๑๗ วรรคหนึ่ง ข้อ ๑๘ และ ข้อ ๒๓ วรรคสาม (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๖) ทุกคดี โดยใช้แบบบัญชีแสดงคดีที่มีคำสั่งไม่อุทธรณ์ ไม่ฎีกา ตามแบบ อ.ก. ๕๖ เป็นรายเดือน รายงานตามลำดับชั้นถึงอธิบดีอัยการภายในวันที่สิบห้าของเดือนถัดไป

การรายงานผลคดีที่อัยการสูงสุดเป็นผู้ออกคำสั่งฟ้องหรือชี้ขาดให้ฟ้อง ให้อุทธรณ์หรือให้ฎีกา ให้อัยการศาลสูงรายงานเป็นรายเรื่องตามลำดับชั้นผ่านอธิบดีอัยการถึงอัยการสูงสุดภายในกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันที่อธิบดีอัยการมีคำสั่ง โดยให้มีรายละเอียดเกี่ยวกับประเด็นที่ชี้ขาดด้วย

ให้อธิบดีอัยการ หรือรองอธิบดีอัยการ ผู้ที่ได้รับมอบหมายแล้วแต่กรณี เรียกสำนวนตามแบบบัญชี อ.ก. ๕๖ ไม่น้อยกว่าร้อยละสิบมาทำการตรวจสอบ เมื่อตรวจสอบแล้วให้เสนอแบบบัญชีแสดงการตรวจสอบ สำนวนที่เรียกมาตรวจสอบ ตามแบบ อ.ก. ๕๖ ก. พร้อมสำเนาแบบบัญชี อ.ก. ๕๖ ต่อสำนักงานอัยการสูงสุด เพื่อพิจารณาภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันได้รับรายงานตามแบบบัญชี อ.ก. ๕๖ ในแต่ละเดือน

ในการตรวจสอบหากพบข้อบกพร่องของอัยการศาลสูง ถ้าอธิบดีอัยการเห็นว่าเป็นข้อบกพร่องที่สมควร แนะนำการปฏิบัติราชการก็ให้แนะนำการปฏิบัติราชการแล้วรายงานให้สำนักงานอัยการสูงสุดทราบ กรณีเป็น ข้อบกพร่องถึงขนาดที่จะเกิดความเสียหายและไม่อาจแก้ไขได้ ให้รายงานสำนักงานอัยการสูงสุด แต่ถ้าเห็นว่า เป็นข้อบกพร่องเล็กน้อย เห็นควรยุติก็ให้สั่งยุติ

ข้อ ๓๒ การรับจ่ายสำนวน ส่งสำนวนคืน งานสารบบอุทธรณ์หรือฎีกา และงานธุรการอื่น ๆ ตลอดจนการเก็บรักษาสำนวนที่อยู่ระหว่างอุทธรณ์หรือฎีกา ในกรุงเทพมหานครให้เป็นหน้าที่ของสำนักงาน คดีศาลสูง ในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานครให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานอัยการประจำศาลชั้นต้นภายใต้ การกำกับดูแลของอัยการศาลสูง ส่วนสำนักงานคดีศาลสูงภาคและสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีศาลสูงภาค ให้แต่ละสำนักงานมีหน้าที่และรับผิดชอบในเรื่องดังกล่าว

สำนวนที่เสร็จเด็ดขาดแล้ว ให้ส่งคืนไปยังสำนักงานอัยการประจำศาลชั้นต้นเพื่อดำเนินการต่อไป

หมวด ๔

วิธีปฏิบัติเมื่ออัยการสูงสุดมีคำวินิจฉัยชี้ขาด และการขอให้รับรองอุทธรณ์หรือฎีกา

ข้อ ๓๓ คดีที่อัยการสูงสุดชี้ขาดให้ฟ้องหรือให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อกฎหมาย ถ้าอัยการสูงสุด มีคำสั่ง เป็นอย่างอื่น ก่อนมีคำสั่งไม่อุทธรณ์หรือไม่ฎีกาในปัญหาข้อกฎหมาย ให้ทำบันทึกรายงานตามลำดับชั้นถึง อัยการสูงสุดทราบพร้อมด้วยเหตุผลโดยไม่ต้องเสนอสำนวน เว้นแต่คดีจะครบกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์หรือ ฎีกา หรือมีเหตุอย่างอื่นอันจำเป็นจะต้องรับอุทธรณ์หรือฎีกา ให้มีคำสั่งอุทธรณ์หรือฎีกาและยื่นอุทธรณ์หรือ ฎีกาไปก่อน

ข้อ ๓๔ ในคดีที่ต้องห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง หรือคดีที่ต้องห้ามฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง หรือข้อกฎหมาย แต่อัยการศาลสูงพิจารณาแล้วเห็นสมควรอุทธรณ์หรือฎีกา ให้มีคำสั่งอุทธรณ์หรือฎีกา แล้วทำบันทึกส่งเรื่องที่จะให้รับรองอุทธรณ์หรือฎีกา พร้อมความเห็นตามลำดับชั้นถึงอัยการสูงสุด หรือผู้ที่อัยการสูงสุดมอบหมายโดยเร็วและต้องมีให้เสียหายแก่ราชการ

การส่งเรื่องให้รับรองอุทธรณ์หรือฎีกาตามวรรคหนึ่ง ให้ส่งสำนวนการสอบสวน สำเนาคำพิพากษาศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์ คำฟ้องอุทธรณ์หรือคำฟ้องฎีกา และถ้ามีพยานหลักฐานใดในชั้นศาลที่อาจเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา ก็ให้ส่งพยานหลักฐานนั้นไปด้วย

หมวด ๕

การตรวจสอบการปฏิบัติงาน

ข้อ ๓๕ กรณีพบข้อบกพร่องในการดำเนินคดีของพนักงานอัยการประจำศาลชั้นต้น หรือในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานอัยการประจำศาลชั้นต้นตามระเบียบนี้ ถ้าเป็นข้อบกพร่องที่เห็นสมควรแนะนำการปฏิบัติราชการ ให้อัยการศาลสูงทำความเข้าใจเสนออัยการพิเศษฝ่ายคดีศาลสูง หรืออัยการพิเศษฝ่ายคดีศาลสูงภาคตามลำดับชั้นจนถึงอธิบดีอัยการ เพื่อพิจารณา

ถ้าอธิบดีอัยการเห็นว่า เป็นข้อบกพร่องที่สมควรแนะนำการปฏิบัติราชการก็ให้แนะนำการปฏิบัติราชการ แล้วรายงานให้สำนักงานอัยการสูงสุดทราบ หากเห็นว่าเป็นข้อบกพร่องเล็กน้อย เห็นควรยุติก็ให้สั่งยุติ

กรณีเป็นข้อบกพร่องถึงขนาดที่จะเกิดความเสียหายและไม่อาจแก้ไขได้ ให้รายงานสำนักงานอัยการสูงสุด การแนะนำการปฏิบัติราชการตามวรรคสอง ให้อธิบดีอัยการแจ้งผู้บังคับบัญชาระดับอธิบดีอัยการภาค หรืออธิบดีอัยการอื่นที่พนักงานอัยการผู้นั้นสังกัดอยู่เป็นผู้ดำเนินการ หากอธิบดีอัยการดังกล่าวมีความเห็นเป็นอย่างอื่น ให้รายงานอัยการสูงสุดเพื่อพิจารณา

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

จุลสิงห์ วสันตสิงห์
(นายจุลสิงห์ วสันตสิงห์)
อัยการสูงสุด